

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/841 w odniesieniu do zakresu stosowania, uproszczenia przepisów dotyczących zgodności, określenia celów państw członkowskich na 2030 r. i zobowiązania do zbiorowego osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2035 r. w sektorze użytkowania gruntów, leśnictwa i rolnictwa oraz rozporządzenie (UE) 2018/1999 w odniesieniu do poprawy monitorowania, sprawozdawczości, śledzenia postępów i przeglądu”

[COM(2021) 554 final]

(2022/C 152/32)

Sprawozdawca: **Anastasis YIAPANIS**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 13.9.2021 Rada, 17.9.2021
Podstawa prawna	Art. 304 i 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego
Data przyjęcia przez sekcję	25.11.2021
Data przyjęcia na sesji plenarnej	8.12.2021
Sesja plenarna nr	565
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	145/1/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES jest mocno zaangażowany w walkę ze zmianami klimatu i zdecydowanie zgadza się, że należy podjąć skuteczne i natychmiastowe działania. Potrzebne są wspólne wysiłki zarówno podmiotów publicznych, jak i prywatnych, aby zapewnić aktywny udział, wsparcie i odpowiedzialność obywateli i społeczności lokalnych oraz aby uzyskać dodatkowe środki, które pomogą przejść na gospodarkę niskoemisyjną.

1.2. Europa została dotknięta niebywałymi pożarami lasów i powodzią, które zbiegły się w czasie z rekordowymi suszami i falami upałów. Inteligentna i zrównoważona gospodarka wodna może znacznie poprawić zdolność UE do ograniczenia i zwalczania pożarów oraz zwiększyć odporność na intensywne opady deszczu, powódzie i susze.

1.3. Zmiana klimatu i utrata bioróżnorodności są ze sobą powiązane i należy zająć się nimi wspólnie. Należy zająć się utratą siedlisk, zanieczyszczeniami, nadmiernymi zbiorami i rozprzestrzenianiem się gatunków inwazyjnych, aby zapewnić ochronę ekosystemów naturalnych i umożliwić sektorowi rolnemu i leśnemu pełnienie ich istotnej roli społecznej i gospodarczej.

1.4. Państwa członkowskie powinny opracować ramy prawne, które zachęcą rolników i zarządców lasów do realizacji nowych, zrównoważonych modeli biznesowych, które wspierają różnorodność biologiczną, stosują zasady gospodarki o obiegu zamkniętym i wypracowują zrównoważone praktyki w produkcji biomasy. EKES apeluje o opracowanie krajowych programów odtwarzania wysokiej jakości terenów podmokłych i uważa, że emisje z terenów podmokłych należy rozliczać jak najszybciej, a nie dopiero od 2026 r.

1.5. Ponieważ łagodzenie zmiany klimatu jest wyzwaniem globalnym, EKES uważa, że działaniom UE muszą towarzyszyć ukierunkowane, skuteczne dyskusje zewnętrzne dotyczące natychmiastowego globalnego zaangażowania, sprawiedliwego podziału obciążeń i uczciwej konkurencji.

1.6. EKES wzywa do szerokiego promowania i wspierania zrównoważonych praktyk rolniczych, takich jak zmianowanie upraw, odzyskiwanie odpadów organicznych, rolnictwo precyzyjne, permakultura itp. Gruntami należy gospodarować z należytą starannością we wszystkich państwach członkowskich, zapewniając odpowiednią równowagę między konkurencyjnością a zrównoważonym rozwojem oraz gwarantując niezbędne możliwości finansowania. EKES z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, aby zaproponować ramy regulacyjne dotyczące usuwania dwutlenku węgla w sektorze rolnictwa.

1.7. Bioenergia oparta na drewnie oraz inne rodzaje bioenergii mają do odegrania bardzo ważną rolę i należy je promować pod warunkiem że biomasa jest produkowana w sposób zrównoważony. Z importem biomasy wiąże się jednak określone ryzyko, którego nie obejmują ramy prawne UE. Polityka handlowa UE powinna pomóc zapobiegać importowi biomasy pochodzącej z wylesiania w krajach pochodzenia.

1.8. EKES docenia propozycję Komisji dotyczącą przeprowadzenia w 2025 r. wszechstronnej oceny danych z krajowych inwentaryzacji, ponieważ podstawę analizy danych stanowią krajowe inwentaryzacje lasów (NFI), które nie są powiązane, a czasem są niekompletne lub niedokładne.

1.9. Potrzebne są programy podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania zarówno przedsiębiorców, jak i pracowników, aby zapewnić dostęp do najnowszych technologii oraz umiejętności cyfrowych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi. Partnerzy społeczni i odpowiednie organizacje społeczeństwa obywatelskiego mają do odegrania ważną rolę i muszą być zaangażowani zarówno w fazę planowania, jak i wdrażania pakietu „Gotowi na 55”.

1.10. Potrzebne jest wsparcie dla projektów badawczo-rozwojowych na rzecz zrównoważonej produkcji rolnej i biomasy drzewnej. EKES wzywa do stworzenia dostosowanych do potrzeb ram prawnych wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa i zwraca się do państw członkowskich o rozważenie stworzenia bodźców podatkowych w celu ułatwienia transformacji.

1.11. Ponadto EKES jest zaniepokojony, że społeczny wymiar wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu nie jest w pełni uwzględniany. Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony, branże, pracowników i obywateli, przed którymi stoją największe wyzwania.

2. Kontekst i wprowadzenie

2.1. Przyjęty w wrześniu 2020 r. Plan w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. ⁽¹⁾ określa nowe i ambitniejsze cele dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 55 % w stosunku do poziomu z 1990 r.; w ramach poprzedniego porozumienia przewidywano obniżenie emisji netto o co najmniej 40 %. Opublikowany w lipcu 2021 r. pakiet „Gotowi na 55” ⁽²⁾ przedstawia 13 wniosków ustawodawczych, których celem jest przegląd obecnych przepisów dotyczących klimatu, w tym rozporządzenia LULUCF z 2018 r. ⁽³⁾, oraz zapewnienie sprawiedliwej, konkurencyjnej i skutecznej zielonej transformacji do 2030 r. i później.

2.2. Ziemia pozwala zaopatrywać społeczeństwa w żywność i paszę, ale także w surowce dla gospodarki opartej na biomacie (włókna i drewno na papier, tekstylia, materiały budowlane i biopaliwa); zapewnia siedliska dla bioróżnorodności i ma ważną zdolność do sekwestracji węgla z atmosfery. Jednocześnie rolnictwo i leśnictwo są źródłem emisji gazów cieplarnianych. Zakres rozporządzenia LULUCF został rozszerzony z wyłącznie lasów na wszystkie rodzaje użytkowania gruntów (w tym sektor rolnictwa począwszy od 2031 r.); ponadto ustanowiono w nim wiążące zobowiązania dla wszystkich państw członkowskich do przestrzegania tzw. zasady zerowego salda. Należy to osiągnąć przez inicjowanie działań legislacyjnych w tym sektorze, co pozwoli na zapewnienie, aby emisje pochodzące z użytkowania gruntów były całkowicie kompensowane równoważnym usunięciem CO₂ z atmosfery. Proponuje się również nowy proces zarządzania UE, który ma na celu zwiększenie dokładności monitorowania dokonywanych przez państwa członkowskie obliczeń emisji i pochłaniania.

2.3. Zasadniczo państwa członkowskie muszą zapewnić, aby emisje z sektorów użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa nie przekraczały pochłaniania w latach 2021–2025, osiągnąć całkowite pochłanianie netto na poziomie co najmniej 310 mln ton CO₂ do 2030 r., osiągnąć neutralność klimatyczną do 2035 r. dla wszystkich sektorów rolno-leśnych, a po osiągnięciu tych celów muszą odnotowywać saldo ujemne.

2.4. Państwa członkowskie będą jednak zobowiązane do przedłożenia zintegrowanych planów łagodzących dla wszystkich sektorów rolno-leśnych i zachęca się je do korzystania w celach monitorowania z zaawansowanych technologii cyfrowych, w tym obserwacji z wykorzystaniem teledetekcji, które są dostępne w ramach programu Copernicus (obraz satelitarny wysokiej rozdzielczości „wall-to-wall”), oraz danych zebranych w ramach wspólnej polityki rolnej. Ponadto wniosek dotyczący rozporządzenia wprowadza możliwość dokonania procesu transakcyjnego między państwami członkowskimi, zachęcając je, aby dążyły do zwiększenia pochłaniania CO₂ nawet poza wymagane cele.

⁽¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli”.

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „„Gotowi na 55»: osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. w drodze do neutralności klimatycznej” (COM(2021) 550 final).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1).

2.5. Sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) może przyczynić się do łagodzenia zmiany klimatu poprzez utrzymywanie i zwiększanie pochłaniaczy i zasobów węgla. Komisja proponuje strategię, które pomogą zarządcom lasów zapewnić większe korzyści klimatyczne podczas wytwarzania produktów drzewnych oraz zachęca rolników do stosowania przyjaznych dla klimatu i zrównoważonych praktyk rolniczych.

3. Uwagi ogólne

3.1. Europejskie społeczeństwo obywatelskie jest bardzo zaangażowane w walkę ze zmianami klimatu i zdecydowanie zgadza się, że potrzebne jest podjęcie skutecznych i natychmiastowych działań. EKES uważa za niezbędne podjęcie zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne skoordynowanych wysiłków, aby zwiększać świadomość potrzeby podjęcia rygorystycznych działań już teraz, zapewnić aktywny udział i odpowiedzialność obywateli i społeczności lokalnych oraz uzyskać dodatkowe środki finansowe na wsparcie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. UE nie może już tracić czasu na długie dyskusje.

3.2. Sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa zmniejszył pochłanianie CO₂ netto o jedną piątą⁽⁴⁾, głównie z powodu zwiększonego pozyskiwania drewna i braku bodźców podatkowych. Ponadto Europa została dotknięta niebывалymi pożarami lasów i powodzią, które zbiegły się w czasie z rekordowymi suszami i falami upałów. Co więcej, lasy są szczególnie podatne na gradacje owadów, a tereny podmokłe cierpią z powodu ciągłej degradacji. Chociaż znaczny wzrost pochłaniania emisji przez grunty można osiągnąć stosunkowo niskim kosztem, należy zintensyfikować działania we wszystkich obszarach użytkowania gruntów, w tym w zakresie lepszej gospodarki leśnej i gospodarki gruntami uprawnymi oraz lepszego zalesiania.

3.3. EKES zwraca uwagę, że istnieją różne sposoby zwiększenia sekwestracji dwutlenku węgla, w tym gospodarka gruntami, regeneracja lasów i odtwarzanie ekosystemów naturalnych. Zmiana klimatu i utrata bioróżnorodności są ze sobą powiązane i należy zająć się nimi wspólnie. Należy zająć się utratą siedlisk, zanieczyszczeniami, nadmiernymi zbiorami i rozprzestrzenianiem się gatunków inwazyjnych, aby zapewnić ochronę ekosystemów naturalnych oraz umożliwić sektorowi rolnemu i leśnemu pełnienie ich istotnej roli społecznej i gospodarczej.

3.4. Państwa członkowskie powinny stworzyć krajowe strategie ochrony i ponownego nawadniania wysokiej jakości torfowisk, ponieważ dają one doskonałą możliwość ochrony i zwiększenia zasobów węgla w glebach organicznych oraz odbudowy różnorodności biologicznej. W związku z tym EKES sugeruje, aby jednym z najważniejszych celów było przywrócenie wysokiej jakości terenów torfowych (poprzez użytkowanie torfowisk⁽⁵⁾) i terenów podmokłych, oraz uważa, że emisje z terenów podmokłych należy rozliczać jak najszybciej, a nie dopiero od 2026 r., jak proponuje Komisja Europejska.

3.5. Badania wskazują, że duże pożary środowiskowe od dziesięcioleci przyczyniają się do emisji dwutlenku węgla netto i utrudniają odrastanie roślinności. Gospodarka wodna, zwłaszcza retencja wody w glebie i magazynowanie wody w zbiornikach, może znacznie poprawić zdolność do ograniczenia i zwalczania pożarów. Jednocześnie zwiększa odporność na intensywne opady deszczu, powodzie i susze. EKES zaleca zatem, aby Komisja zachęcała państwa członkowskie do ulepszania polityki gospodarki wodnej i wspierała je w tym, tak aby zwiększyć wydajność rolnictwa i zdolność do sekwestracji dwutlenku węgla.

3.6. Rolników i zarządców lasów należy natomiast zachęcać do stosowania nowych zrównoważonych modeli biznesowych, które wspierają bioróżnorodność i w których realizuje się zasady gospodarki o obiegu zamkniętym. EKES wezwał już do stworzenia kompleksowych i sprawiedliwych ram prawnych, które umożliwiłyby właścicielom i użytkownikom gruntów realizowanie odpowiednio skutecznych działań w sektorze LULUCF w sposób ekonomicznie sensowny, a nie wyłącznie na swój koszt⁽⁶⁾. Zaprojektowanie tych ważnych ram w zakresie zachęt zgodnie z własnymi szczególnymi warunkami leży teraz w gestii każdego z państw członkowskich. EKES zachęcał już państwa członkowskie, by przyjmowały ambitne oddolne krajowe strategie polityczne dla sektora UGZUGL [LULUCF], ściśle angażując w ten proces społeczeństwo obywatelskie na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym⁽⁷⁾.

3.7. Należy kontynuować dyskusje na temat sposobu gospodarowania lasami i tego, które części drzew można wykorzystać do wytwarzania energii. Chociaż wniosek Komisji Europejskiej dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii⁽⁸⁾ zakazuje pozyskiwania biomasy z lasów pierwotnych i wprowadza ograniczenia w spalaniu niektórych rodzajów drewna, nie uwzględnia on obecnych dobrych praktyk, w których stosuje się różne rodzaje drzew i różne części drzew do celów, do których są najlepiej dostosowane, co generuje optymalną ogólną wartość dodaną bez marnowania zasobów naturalnych. EKES wzywa do stworzenia we wszystkich państwach członkowskich krajowych ram prawnych, które zachęcają do stosowania zrównoważonych praktyk w produkcji biomasy i wspierają takie działanie.

⁽⁴⁾ SWD(2021) 610 final.

⁽⁵⁾ Prowadzenie uprawy w warunkach mokrych.

⁽⁶⁾ Opinia EKES-u „Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF)” (Dz.U. C 351 z 15.11.2012), s. 85).

⁽⁷⁾ Opinia EKES-u „Decyzja dotycząca wspólnego wysiłku redukcyjnego w ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 oraz emisji i pochłaniania w wyniku użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF)” (Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 103).

⁽⁸⁾ Komisja Europejska: przegląd dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii.

3.8. Ponadto promowanie umiejętności, wiedzy i wsparcia na poziomie rolników i zarządców lasów może wzmocnić wdrażanie nowych zrównoważonych praktyk i przełomowych technologii (np. rolnictwa precyzyjnego, systemu kontroli ruchu maszyn rolniczych, właściwego unieszkodliwiania odpadów, ograniczenia lub unikania stosowania pestycydów chemicznych, utrzymywania różnorodności genetycznej na danym obszarze itp.). EKES z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, aby zaproponować ramy regulacyjne dotyczące usuwania dwutlenku węgla w sektorze rolnictwa.

3.9. Aby zapewnić szybkie i skuteczne przeciwdziałanie zmianom klimatu, niezbędne są skoordynowane działania globalne. Jak wskazuje raport IPCC z 2021 r.⁽⁹⁾, istnieją dowody naukowe na to, że występujące w ostatnim czasie w Europie częste klęski żywiołowe są wyraźnie związane z cieplejszym klimatem i zwiększoną emisją gazów cieplarnianych. Ponadto stwierdza się w nim, że wpływ działalności człowieka spowodował *ocieplenie klimatu w tempie niespotykanym od co najmniej ostatnich 2000 lat*. Dlatego też EKES uważa, że staraniom UE muszą towarzyszyć ukierunkowane, skuteczne działania podejmowane na szczeblu międzynarodowym, aby zapewnić globalne zaangażowanie, sprawiedliwy podział obciążeń i uczciwą konkurencję.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. Pakiet legislacyjny „Gotowi na 55” to doskonały i ambitny krok, który po raz kolejny dowodzi, że UE jest liderem w walce ze zmianami klimatu. To także znakomity temat do dyskusji przed 26. konferencją klimatyczną ONZ w Glasgow, podczas której UE powinna spróbować przekonać resztę świata, że należy pilnie podjąć podobne działania. EKES zwraca uwagę, że skoordynowana globalna reakcja jest jedynym skutecznym sposobem radzenia sobie ze zmianą klimatu, a współpraca z naszymi partnerami w G7, G20 i innych organach międzynarodowych to właściwa droga.

4.2. Utrata gruntów rolnych z powodu degradacji gleby, urbanizacji i porzucania jest od wielu lat złożonym problemem we wszystkich państwach członkowskich. Planowanie przestrzenne ma zasadnicze znaczenie dla zrównoważonego rozwoju UE. EKES wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych, zwłaszcza że gruntów jest coraz mniej w miarę wzrostu liczby ludności. EKES zaproponował już spójne ramy unijne, które chroniłyby grunty rolne⁽¹⁰⁾.

4.3. Aby zwiększyć produktywność i składowanie dwutlenku węgla w sektorze rolnym, EKES wzywa do szerokiego propagowania i wspierania zrównoważonych praktyk rolniczych, takich jak zmianowanie upraw, odzysk odpadów organicznych, rolnictwo precyzyjne itp. Powinno się również zapewnić rolnikom niezbędne możliwości finansowania oraz zaktualizowane informacje na temat najlepszych praktyk rolniczych i możliwości poprawy jakości gleby. Wreszcie we wszystkich państwach członkowskich należy starannie zarządzać gruntami, zapewniając odpowiednią równowagę między konkurencyjnością a zrównoważonym rozwojem.

4.4. W marcu 2021 r. Komisja Europejska opublikowała plan działania dotyczący rozwoju produkcji ekologicznej⁽¹¹⁾, aby pomóc państwom członkowskim osiągnąć cel, jakim jest przeznaczenie do 2030 r. co najmniej 25 % gruntów rolnych na rolnictwo ekologiczne. EKES zwraca uwagę na znaczenie upowszechnienia rolnictwa ekologicznego, co stanowiłoby ogromny krok naprzód dla sektora rolnictwa pod względem redukcji emisji gazów cieplarnianych i zachowania różnorodności biologicznej. EKES zwraca również uwagę na inne możliwości zmniejszenia ryzyka „sztucznego” wykorzystania gruntów, takie jak agroekologia, system rolno-leśny, permakultura, siew bezpośredni itp.

4.5. Dane pokazują, że spalanie biomasy podwoiło się od 2000 r., a połowa całego pozyskanego drewna jest spalana w ramach produkcji energii⁽¹²⁾. EKES uważa, że ta niekorzystna presja na lasy doprowadziła do niedawnego spadku sekwestracji dwutlenku węgla oraz że chociaż bioenergia drewnopochodna i inne rodzaje bioenergii mają do odegrania bardzo ważną rolę, powinny być promowane tylko wtedy, gdy biomasa jest produkowana w sposób zrównoważony. Ponadto EKES wspominał już, że *aby nie narażać na szwank integralności środowiskowej, pochodzące z paliw kopalnych emisje z innych sektorów nie powinny być rekompensowane przez leśne pochłaniacze dwutlenku węgla w sposób, który zmniejszałby dostępność drewna do celów bio gospodarki*⁽¹³⁾.

4.6. EKES zwraca uwagę, że import biomasy wiąże się ze szczególnymi zagrożeniami, których nie obejmuje rozporządzenie UE. W związku z tym potrzebne są szerokie umowy międzynarodowe, aby zapewnić równe warunki działania na jednolitym rynku, natomiast polityka handlowa UE powinna zapobiegać importowi biomasy pochodzącej z wylesiania w krajach pochodzenia.

⁽⁹⁾ IPCC – AR6 Climate Change 2021: The Physical Science Basis [Zmiana klimatu 2021: podstawy fizyczne].

⁽¹⁰⁾ Opinia EKES-u „Użytkowanie gruntów na rzecz zrównoważonej produkcji żywności i usług ekosystemowych” (Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 72).

⁽¹¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania dotyczący rozwoju produkcji ekologicznej” (COM(2021) 141 final)

⁽¹²⁾ Lasy poświęcane w imię polityki klimatycznej UE

⁽¹³⁾ Opinia EKES-u „Decyzja dotycząca wspólnego wysiłku redukcyjnego w ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 oraz emisji i pochłaniania w wyniku użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF)” (Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 103).

4.7. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z rozliczania emisje spowodowane naturalnymi zdarzeniami ekstremalnymi, takimi jak burze, pożary lub gradacje owadów. Pilnie potrzebna jest poprawa monitorowania zjawisk katastrofalnych w lasach, aby zapewnić prawidłowe i skuteczne stosowanie przepisów dotyczących zjawisk katastrofalnych, co jest technicznie wymagające, ale niezwykle ważne. Obowiązki sprawozdawcze każdego państwa członkowskiego muszą być zgodne ze znormalizowanym protokołem, który zapewniłby skuteczne gromadzenie i interpretację danych oraz skuteczne wdrażanie i planowanie polityki.

4.8. W państwach członkowskich podstawę analizy danych stanowią krajowe inwentaryzacje lasów (NFI), które nie są powiązane, a czasem są niekompletne lub niedokładne. Ponadto nie we wszystkich państwach członkowskich inwentaryzacje NFI są przeprowadzane odpowiednio często. EKES docenia propozycję Komisji dotyczącą przeprowadzenia wszechstronnej oceny danych z krajowych inwentaryzacji w 2025 r., aby ustalić dokładne cele na lata 2026–2030.

4.9. Potrzebne jest wsparcie badań i rozwoju na rzecz bardziej zrównoważonej produkcji biomasy drzewnej. EKES wspominał już, że do wsparcia tych sektorów konieczne są intensywne badania naukowe i innowacje, a także nagradzanie za udowodnioną redukcję CO₂ ⁽¹⁴⁾. EKES uważa również, że każde państwo członkowskie powinno opracować odrębny system bodźców podatkowych, który ułatwiłby transformację, a także zaleca pełne wykorzystanie dostępnych środków finansowania w ramach wspólnej polityki rolnej.

4.10. Potrzebne są programy podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania dla przedsiębiorców i pracowników, aby zapewnić dostęp do najnowszych technologii oraz umiejętności cyfrowych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi. Cele Europejskiego Zielonego Ładu można osiągnąć tylko wtedy, gdy będą im towarzyszyć programy edukacyjne i szkoleniowe, które mogą podnieść umiejętności europejskich pracowników, zapewniając jednocześnie konkurencyjność i sprawiedliwość społeczną. Dlatego też EKES wzywa partnerów społecznych i odpowiednie organizacje społeczeństwa obywatelskiego do pełnego zaangażowania zarówno w fazę planowania, jak i wdrażania pakietu.

4.11. EKES uważa, że małe i średnie przedsiębiorstwa potrzebują dostosowanych do ich potrzeb, wspierających ram prawnych, które pomogłyby im wprowadzać innowacje, rozszerzać skalę działania i rozwijać się w zrównoważony sposób. Chociaż istnieje kilka możliwości finansowania adaptacji, EKES ponownie wzywa do zapewnienia większej jasności w zakresie różnych opcji, a także przyjaznych dla użytkownika procedur, aby zagwarantować terminowy dostęp do finansowania na poziomie praktycznym ⁽¹⁵⁾.

4.12. Ponadto EKES jest zaniepokojony, że społeczny wymiar wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu (poprzez pakiet legislacyjny „Gotowi na 55”) nie jest brany pod uwagę i że najbardziej odczują to obywatele, którzy będą musieli zmienić swoje samochody, płacić więcej za ogrzewanie swoich domów, płacić więcej za najtańsze loty wakacyjne itd. Komitet wyraża zatem prawdziwe zaniepokojenie wyższymi rachunkami, jakie będą musiały zapłacić gospodarstwa domowe po wdrożeniu pakietu „Gotowi na 55”. EKES jest również głęboko przekonany, że podczas tej transformacji należy zwrócić szczególną uwagę na regiony, branże i pracowników, którzy staną przed największymi wyzwaniami, oraz że transformacja musi dokonać się z zastosowaniem konkurencyjnego, sprawiedliwego społecznie i wielostronnego podejścia[,] oraz że należy wdrożyć właściwe narzędzia, aby osiągnąć pełne zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i akceptację z jego strony, w tym wszystkich obywateli, przedsiębiorstw i organizacji ⁽¹⁶⁾.

Bruksela, dnia 8 grudnia 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁴⁾ Opinia EKES-u „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” (Dz.U. C 374 z 16.9.2021, s. 84).

⁽¹⁵⁾ Opinia EKES-u „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu”.

⁽¹⁶⁾ Opinia EKES-u „Czysta planeta dla wszystkich. Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (Dz.U. C 282 z 20.8.2019, s. 51).